

CJ

Comissió de Justícia

Dossier per a la sessió núm. 17 | 15 de desembre de 2011, a les 10.00 h

Ordre del dia

1. Proposició de llei del recurs de cassació en matèria de dret civil a Catalunya. Tram. 202-00013/09. Grup Parlamentari Socialista. Elaboració del Dictamen (text presentat: BOPC 19, 7; informe de la ponència: BOPC 201, 7).

2. Compareixença de representants de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques davant la Comissió de Justícia per a informar sobre la mediació com a instrument per a la resolució de conflictes. Tram. 357-00038/09. Comissió de Justícia. Compareixença.

PUNT 1 | ELABORACIÓ DEL DICTAMEN

— **Proposició de llei del recurs de cassació en matèria de dret civil a Catalunya**

Tram. 202-00013/09

Informe de la Ponència de la Comissió de Justícia

A LA MESA DE LA COMISSIÓ DE JUSTÍCIA

La Ponència de la Comissió de Justícia, nomenada el dia 22 de setembre de 2011 i integrada pels diputats Elena Ribera i Garijo, del Grup Parlamentari de Convergència i Unió; Agnès Pardell Veà, del Grup Parlamentari Socialista que n'ha estat designada ponent relator; María José García Cuevas, del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya; Salvador Milà i Solsona, del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa; Pere Aragonès i García, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya; i Carmen de Rivera Pla, del Subgrup Parlamentari Ciutadans, de conformitat amb el que estableix l'article 109.4 del Reglament del Parlament, s'ha reunit al Palau del Parlament els dies 3 de novembre i 1 de desembre de 2011. Han assessorat la Ponència el lletrat Pere Sol i Ordis i l'assessor lingüístic Joan Ramon Fibla i Sancho, i l'ha assistida la gestora parlamentària Laia Grau i Figueras.

Després d'estudiar la Proposició de llei del recurs de cassació en matèria de dret civil a Catalunya i les esmenes presentades, d'acord amb el que disposa l'article 109.1, 2 i 3 del Reglament del Parlament, la Ponència ha establert l'Informe següent:

PROPOSICIÓ DE LLEI DEL RECURS DE CASSACIÓ EN MATÈRIA DE DRET CIVIL A CATALUNYA

(TRAM. 202-00013/09)

ARTICLE 1. ÀMBIT D'APLICACIÓ

Text presentat

1. Aquesta llei s'aplica al recurs de cassació substanciat davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en relació amb els assumptes que es regeixen per l'ordenament civil català.

2. La cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya de les accions o pretensions acumulades o prejudicials que es regulen per altres ordenaments es regeix pel que disposa la Llei d'Enjudiciament civil.

Esmenes presentades

APARTAT 1

1 ESMENA NÚM. 1 *De modificació* GP del Partit Popular de Catalunya (1)

«[...] que es regeixen *pel dret civil foral català*.»

APARTAT 2

2 ESMENA NÚM. 2 *De modificació i supressió* GP d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa (1)

«2. La cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya de les accions o pretensions acumulades o prejudicials que es regulen per altres ordenaments es regeix pel que *disposi la Llei d'Enjudiciament civil la legislació processal comuna*.»

3 ESMENA NÚM. 3 *De modificació* GP Socialista (1)

«2. *L'accés a cassació davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya de les accions o pretensions acumulades o prejudicials que es regeixen per altres ordenaments es determina pel que disposa la Llei d'Enjudiciament Civil*.»

4 ESMENA NÚM. 4
De supressió
GP del Partit Popular de Catalunya (2)

De tot el text de l'apartat.

5 ESMENA NÚM. 5
De supressió
SP de Ciutadans (1)

De tot el text de l'apartat.

6 ESMENA NÚM. 6
De supressió
GP de Convergència i Unió (1)

De tot el text de l'apartat.

7 ESMENA NÚM. 7
De supressió
GP d'Esquerra Republicana de Catalunya (1)

De tot el text de l'apartat.

ADDICIÓ DE NOUS APARTATS

8 ESMENA NÚM. 8
D'addició
GP d'Iniciativa per Catalunya Verds -
Esquerra Unida i Alternativa (2)

«3. La impugnació amb fonament en aquesta llei d'una qüestió prejudicial d'una altra deduïda en el mateix procés, comporta la impugnació de la qüestió principal, en allò que ve determinat per la qüestió prejudicial, encara que no tingui accés a cassació segons la legislació aplicable. En estimar la cassació el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya es pronunciarà, en allò que calgui, sobre la qüestió principal.»

Recomanacions de la Ponència

La Ponència recomana l'adopció de les esmenes núm. 4, 5, 6 i 7.

El ponent del G.P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa anuncia la retirada de les esmenes núm. 2 i 8.

La ponent del G.P. Socialista anuncia la retirada de l'esmena núm. 3.

La Ponència no fa cap recomanació en relació amb l'esmena núm. 1.

ARTICLE 2. RESOLUCIONS RECURRIBLES

Text presentat

Les resolucions de les Audiències Provincials susceptibles de recurs de cassació segons la Llei d'Enjudiciament civil, dictades en processos que tenen per objecte accions i pretensions regides per l'ordenament civil català, es poden recórrer en cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

Esmenes presentades

9 ESMENA NÚM. 9
De modificació i supressió
GP d'Iniciativa per Catalunya Verds -
Esquerra Unida i Alternativa (3)

«Les resolucions de les Audiències Provincials susceptibles de recurs de cassació segons la Llei d'Enjudiciament civil, la legislació processal comú, dictades en processos que tenen per objecte accions i pretensions regides per l'ordenament civil català, es poden recórrer en cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.»

10 ESMENA NÚM. 10
De supressió
GP del Partit Popular de Catalunya (3)

De tot el text de l'article.

11 ESMENA NÚM. 11
De supressió
SP de Ciutadans (2)

De tot el text de l'article.

12 ESMENA NÚM. 12
De supressió
GP d'Esquerra Republicana de Catalunya (2)

«Les resolucions de les Audiències Provincials susceptibles de recurs de cassació segons la Llei d'Enjudiciament civil, dictades en processos que tenen per

objecte accions i pretensions regides per l'ordenament civil català, es poden recórrer en cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.»

Recomanacions de la Ponència

La Ponència recomana l'adopció de l'esmena núm. 12 i la fusió dels articles 2 i 3 de la proposició de llei en els termes que consten al Predictamen que s'annexa al final de l'informe.

El ponent del G.P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa anuncia la retirada de l'esmena núm. 9.

La Ponència no fa cap recomanació en relació amb les esmenes núm. 10 i 11.

ARTICLE 3. INFRACCIONS ALLEGABLES

Text presentat

El recurs de cassació s'ha de fonamentar, exclusivament o junt amb altres motius d'impugnació, en la infracció de normes de l'ordenament civil català.

Esmenes presentades

- 13** ESMENA NÚM. 13
D'addició
GP d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa (4)

Al final del paràgraf.

«El recurs de cassació s'ha de fonamentar, exclusivament o junt amb altres motius d'impugnació, en la infracció de normes de l'ordenament civil català, incloses les seves especialitats processals, així com en la dels drets estatutaris susceptibles de tutela en l'àmbit civil.»

- 14** ESMENA NÚM. 14
De modificació
GP Socialista (2)

«1. El recurs de cassació s'ha de fonamentar, exclusivament o junt amb altres motius d'impugnació, en la infracció dels drets estatutaris, del Codi Civil de Catalunya o d'altres normes de l'ordenament civil català, incloses les seves especialitats processals.

2. L'al·legació de la infracció d'un precepte constitucional o de la doctrina del Tribunal Constitucional en relació amb el Dret Civil català dóna accés a la cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de

Catalunya, en els casos i amb els requisits establerts a aquesta llei, quan no escau la cassació davant el Tribunal Suprem.»

- 15** ESMENA NÚM. 15
De supressió
GP del Partit Popular de Catalunya (4)

De tot el text de l'article.

ADDICIÓ DE NOUS APARTATS

- 16** ESMENA NÚM. 16
D'addició
GP d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa (5)

«2. L'al·legació de la infracció d'un precepte constitucional o de la doctrina del Tribunal Constitucional en relació amb el dret civil català dóna accés a la cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en els casos i amb els requisits establerts a aquesta llei, quan no escau la cassació davant el Tribunal Suprem.»

- 17** ESMENA NÚM. 17
D'addició
GP de Convergència i Unió (2)

«2. L'al·legació de la infracció d'un precepte constitucional o de la doctrina del Tribunal Constitucional en relació amb el dret civil català dóna accés a la cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en els casos i amb els requisits establerts per aquesta llei»

Recomanacions de la Ponència

La Ponència recomana l'adopció de l'apartat 2 de l'esmena núm. 14 i de l'esmena núm. 16, que són coincidents, i la fusió dels articles 2 i 3 de la proposició de llei en els termes que consten al Predictamen que s'annexa al final de l'informe.

El ponent del GP d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa anuncia la retirada de l'esmena núm. 13.

El ponent del GP Socialista anuncia la retirada de l'apartat 1 de l'esmena 14.

El ponent del GP de Convergència i Unió anuncia la retirada de l'esmena 17.

La Ponència no fa cap recomanació en relació amb l'esmena núm. 15.

ARTICLE 4. REQUISITS D'ACCÉS A LA CASSACIÓ
DAVANT EL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
DE CATALUNYA

Text presentat

1. Tenen accés a cassació les accions i pretensions de quantia superior a 120.000 euros.

2. També tenen accés a cassació els assumptes sense quantia, els de quantia inferior a la indicada en l'apartat 1 i les de quantia impossible de calcular ni tan sols de manera relativa, quan el motiu d'impugnació es fonamenta:

a) En la contradicció amb la jurisprudència que resulta de reiterades sentències del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya o del Tribunal de Cassació de Catalunya, no deixada sense efecte.

b) En la manca de la jurisprudència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya indicada en paràgraf anterior.

El temps de vigència de la norma en relació amb la qual s'allega la manca de jurisprudència no n'impeix l'accés a la cassació en cap cas.

3. L'allegació i l'acreditació dels requisits de l'apartat 2 es regeixen pel que disposa la Llei d'Enjudiciament civil per a l'interès cassacional.

Esmenes presentades

18 ESMENA NÚM. 18
De supressió
GP del Partit Popular de Catalunya (5)

De tot el text de l'article.

APARTAT 1

19 ESMENA NÚM. 19
De supressió
GP d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa (6)

De tot el text de l'apartat.

20 ESMENA NÚM. 20
De modificació
GP Socialista (5)

«1. Tenen accés a cassació les accions i pretensions de quantia superior a 80.000 euros»

21 ESMENA NÚM. 21
De modificació
SP de Ciutadans (3)

«1. Tenen accés a cassació les accions i pretensions de quantia superior a 150.000 euros.»

22 ESMENA NÚM. 22
De modificació
GP de Convergència i Unió (3)

«1. Tenen accés a cassació les accions i pretensions de quantia superior a 150.000 euros.»

23 ESMENA NÚM. 23
De modificació
GP d'Esquerra Republicana de Catalunya (3)

«1. Tenen accés a cassació les accions i pretensions de quantia superior a 30.000 euros.»

APARTAT 2

24 ESMENA NÚM. 24
De modificació i supressió
GP d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa (7)

«2. També Tenen accés a cassació els assumptes sense quantia, els de quantia inferior a la indicada en l'apartat 1 i les de quantia impossible de calcular ni tan sols de manera relativa, quan el motiu *quin motiu d'impugnació es fonamenti en qualsevol dels següents supòsits:*

a) En la contradicció amb la jurisprudència que resulta de reiterades sentències del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya o del Tribunal de Cassació de Catalunya, ~~no deixada sense efecte.~~

b) En la manca de la jurisprudència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya *o del Tribunal de Cassació de Catalunya.* ~~indicada en paràgraf anterior.~~

El temps de vigència de la norma en relació amb la qual s'allega la manca de jurisprudència no n'impeix l'accés a la cassació en cap cas.»

LLETRA A

No s'ha presentat cap esmena.

LLETRA B

No s'ha presentat cap esmena.

ADDICIÓ DE NOVES LLETRES

- 25** ESMENA NÚM. 25
D'addició
GP d'Esquerra Republicana de Catalunya (4)

Addició a l'apartat segon de l'article 4, d'una nova lletra *a bis*).

«a bis) En la contradicció amb la jurisprudència que resulta de reiterades sentències del Tribunal Suprem, quan resolen recursos de cassació contra sentències que no han estat dictades per les Audiències Provincials de Catalunya i que tenen per objecte accions i pretensions regides per l'ordenament civil català.»

- 26** ESMENA NÚM. 26
D'addició
GP d'Esquerra Republicana de Catalunya (5)

Addició a l'apartat segon de l'article 4, d'una nova lletra *c*).

«c) En la contradicció en la jurisprudència que resulta entre sentències de les Audiències Provincials de Catalunya.»

APARTAT 3

- 27** ESMENA NÚM. 27
~~De supressió~~
GP d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa (8)

De tot el text de l'apartat.

- 28** ESMENA NÚM. 28
~~De supressió~~
SP de Ciutadans (4)

De tot el text de l'apartat.

- 29** ESMENA NÚM. 29
~~De supressió~~
GP d'Esquerra Republicana de Catalunya (6)

De tot el text de l'apartat.

Recomanacions de la Ponència

La Ponència recomana l'adopció de les esmenes 19, 24, 27, 28 i 29. L'article 4 de la proposició passa a ésser el 3.

El ponent del GP Socialista anuncia la retirada de l'esmena 20.

El ponent del GP de Convergència i Unió anuncia la retirada de l'esmena 22.

El ponent del GP d'Esquerra Republicana de Catalunya anuncia la retirada de les esmenes 23, 25 i 26.

La Ponència no fa cap recomanació en relació amb les esmenes 18 i 21.

ARTICLE 5. RECURS EN RELACIÓ AMB LES ESPECIFICITATS PROCESSALS DERIVADES DEL DRET PROPI

Text presentat

Si s'estima la infracció d'una norma de l'ordenament civil català de caràcter processal el Tribunal ha d'ordenar la mesura adient per fer-la efectiva.

Esmenes presentades

- 30** ESMENA NÚM. 30
~~De supressió~~
GP d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa (9)

De tot el text de l'article.

- 31** ESMENA NÚM. 31
~~De supressió~~
GP del Partit Popular de Catalunya (6)

De tot el text de l'article.

- 32** ESMENA NÚM. 32
~~De supressió~~
SP de Ciutadans (5)

De tot el text de l'article.

33 ESMENA NÚM. 33
~~De supressió~~
GP d'Esquerra Republicana de Catalunya (7)

De tot el text de l'article.

Recomanacions de la Ponència

La Ponència no fa cap recomanació. L'article 5 de la proposició de llei passa a ésser el 4.

DISPOSICIONS FINALS

Text presentat

PRIMERA. RESOLUCIONS RECURRIBLES

Mentre la legislació orgànica no estableixi la competència de les sales civil i penal dels tribunals superiors de justícia per a conèixer del recurs extraordinari per infracció processal, el terme resolucions a que fan referència l'article 2 i la disposició final segona d'aquesta llei, s'entén circumscrit a les sentències dictades per les audiències provincials que posin fi a la segona instància.

Esmenes presentades

34 ESMENA NÚM. 34
~~De supressió~~
GP d'Iniciativa per Catalunya Verds -
Esquerra Unida i Alternativa (10)

De tot el text de la disposició.

35 ESMENA NÚM. 35
~~De supressió~~
GP Socialista (3)

De tot el text de la disposició.

36 ESMENA NÚM. 36
~~De supressió~~
GP del Partit Popular de Catalunya (7)

De tot el text de la disposició.

37 ESMENA NÚM. 37
~~De supressió~~
GP de Convergència i Unió (4)

De tot el text de la disposició.

38 ESMENA NÚM. 38
~~De supressió~~
GP d'Esquerra Republicana de Catalunya (8)

De tot el text de la disposició.

Recomanacions de la Ponència

La ponència recomana adoptar les esmenes 34, 35, 36, 37 i 38.

Text presentat

SEGONA. APLICACIÓ DE LA LLEI

Aquesta llei s'aplica a les resolucions de les audiències provincials dictades a partir de la seva entrada en vigor.

Esmenes presentades

39 ESMENA NÚM. 39
De modificació
GP d'Iniciativa per Catalunya Verds -
Esquerra Unida i Alternativa (11)

La Disposició Final Segona. Aplicació de la Llei. Passa a ésser la Disposició Final primera.

40 ESMENA NÚM. 40
~~De supressió~~
GP del Partit Popular de Catalunya (8)

De tot el text de la disposició.

Recomanacions de la ponència

La ponència recomana adoptar l'esmena 39.

La ponència no fa cap recomanació amb relació a l'esmena 40.

TERCERA. ENTRADA EN VIGOR

Text presentat

1. Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

2. El preceptes que eventualment comportessin la realització de despeses amb càrrec als Pressupostos de la Generalitat, produiran efectes a partir de l'entrada en vigor de la llei de pressupostos corresponent a l'exercici pressupostari immediatament posterior a l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Esmenes presentades

APARTAT 1

41 ESMENA NÚM. 41
De modificació
GP del Partit Popular de Catalunya (9)

«[...] en vigor *als vint dies* de la seva publicació [...]»

42 ESMENA NÚM. 42
De modificació
SP de Ciutadans (6)

«Aquesta Llei entrarà en vigor *un any després* de la seva publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*».

APARTAT 2

43 ESMENA NÚM. 43
De supressió
GP del Partit Popular de Catalunya (10)

De tot el text de l'apartat.

Recomanacions de la Ponència

La Ponència recomana l'adopció de les esmenes 41 i 43.

La Ponència no fa cap recomanació en relació amb l'esmena 42.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Text presentat

En exercici de la competència que es deriva del marc constitucional i estatutari i, per tant, circumscriuint la seva vigència a l'àmbit propi de la competència de la Generalitat de Catalunya, aquesta Llei incorpora les especialitats necessàries en la regulació del recurs de cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

En el moment actual, s'identifica una especificitat prèvia a qualsevol altra consideració, que no es refereix ja a una institució concreta, sinó a l'ordenament en el seu conjunt. Cal tenir present, com a fet diferencial, que el desenvolupament quantitatiu i qualitatiu del nostre dret civil, lligat al procés de codificació iniciat l'any 2002, ha de considerar la possibilitat d'una producció correlativa de jurisprudència, entesa com a instrument fonamental per a la interpretació i la consolidació del dret positiu.

Aquesta Llei circumscriu la seva vigència a l'àmbit de la competència de la Generalitat de Catalunya i a les especialitats processals del dret civil català. Per aquesta raó, a més d'establir les especialitats indicades, atén les situacions que es poden generar per la concurrència de la normativa estatal i la catalana en un mateix assumpte. Si bé, és cert que l'allegació de la infracció d'un precepte de dret civil català habilita el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya per conèixer de la cassació en relació amb qualsevol dels objectes que contingui el procés, també ho és que per aquest sol fet totes les pretensions acumulades no tenen accés a cassació. Cal, a més, que cada acció o pretensió compleixi el criteri d'impugnabilitat establerts a la legislació que li és aplicable. De manera que pot succeir que unes pretensions tinguin accés a cassació i les altres no.

La llei s'estructura en cinc articles i tres disposicions finals.

Esmenes presentades

44 ESMENA NÚM. 44
De modificació
GP Socialista (4)

«Exposició de motius

L'article 95.3 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya atribueix en exclusiva al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya la unificació de la interpretació del dret de Catalunya. Així mateix, l'article 111-2.2 del Codi civil de Catalunya disposa que la jurisprudència civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya s'ha de tenir en compte per interpretar i aplicar el dret civil català.

El recurs de cassació és la via prioritària d'accés al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya dels assumptes civils regits pel dret català, és, per tant, el principal instrument processal per a què aquest Tribunal pugui dur a terme la tasca que li atribueix l'Estatut en relació amb el dret civil català. De la regulació d'aquest mitjà d'impugnació, i molt particularment dels criteris d'accés que s'hi estableixin, en depèn que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya assoleixi de manera efectiva la funció que n'espera el dret català. O, dit d'una altra manera, que el dret civil català pugui comptar de manera eficaç amb un element essencial per a la seva interpretació i aplicació.

Des de la creació del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, els criteris legals per accedir al recurs de cassació en matèria de dret civil català han estat els mateixos que els fixats per recórrer en cassació davant el Tribunal Suprem. Aquesta circumstància ha determinat que les modificacions dels criteris d'accés a la cassació disposades a la Llei d'Enjudiciament civil, afectessin a les matèries i tipus d'assumpes regits pel dret civil català que podien accedir al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

A més, l'experiència adquirida amb el funcionament del sistema permet constatar que la regulació del recurs de cassació a la Llei d'Enjudiciament civil, tot i que es podria arribar a considerar ambiciosa des de la perspectiva del Tribunal Suprem, ha suposat i suposa una restricció que dificulta que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya assoleixi de manera efectiva les fites que li confereix l'ordenament català en relació amb el seu dret civil.

Sota la vigència dels criteris generals de la Llei d'Enjudiciament civil, tant la de 1881 com la vigent de 2000, es constata que hi ha hagut matèries pròpies del dret civil català que no han tingut o no tenen accés al recurs de cassació. Per aquesta raó, aquesta regulació incorpora innovacions que, sense afectar a la competència que la Llei orgànica del Poder Judicial atribueix als tribunals superiors de justícia i integrant-se en el model de recurs de cassació vigent, permet comptar amb criteris propis i estables d'accés a la cassació, fixats en atenció a les necessitats del dret civil català, de manera que el conjunt de l'ordenament civil català tingui la possibilitat de ser objecte d'una tasca més intensa per part del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i, correlativament, que el dret civil català se'n beneficiï.

L'article 130 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, en concordança amb l'article 149.1.6 de la Constitució espanyola, atribueix a la Generalitat la competència per dictar les normes processals específiques que deriven de les particularitats del dret substantiu de Catalunya.

En exercici de la competència que es deriva del marc constitucional i estatutari i, per tant, circumscriuint la seva vigència a l'àmbit propi de la competència de la

Generalitat de Catalunya, aquesta llei incorpora les especialitats necessàries en la regulació del recurs de cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

En el moment actual, s'identifica una especificitat prèvia a qualsevol altra consideració, que no es refereix ja a una institució concreta, sinó a l'ordenament en el seu conjunt. Cal tenir present, com a fet diferencial, que el desenvolupament quantitatiu i qualitatiu del nostre dret civil, lligat al procés de codificació iniciat l'any 2002, ha de considerar la possibilitat d'una producció correlativa de jurisprudència, entesa com a instrument fonamental per a la interpretació i la consolidació del dret positiu.

En concordança amb el que disposa el Codi civil de Catalunya, l'accés a la cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en matèria de dret civil català es pot fonamentar en la infracció de la jurisprudència del Tribunal Superior de Catalunya i del Tribunal de Cassació de Catalunya.

Es preveuen mecanismes per permetre el recurs de cassació en totes les matèries. Es manté la summa gravaminis, referida a la quantia de l'assumpte i no al tipus de pretensió, però se'n redueix moderadament l'import amb l'objectiu d'incrementar el nombre d'assumpes que poden tenir accés a la cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, amb la finalitat d'assolir un volum mínim i adequat de recursos que afavoreixi que el Tribunal pugui, a partir de l'experiència dels diferents supòsits, avaluar i confirmar els criteris jurisprudencials expressats anteriorment o, si escau, actualitzar-los. L'experiència evidencia que el nombre de recursos de cassació que arriben al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya és molt reduït i circumscrit a determinats àmbits del dret català. Efectivament, la rellevància de la jurisprudència cassacional respecte del dret civil de Catalunya és encara més feble si ens atenim a la tipologia de matèries a què es refereixen els recursos, fins i tot existeixen moltes matèries que per no assolir la quantia mínima establerta a la Llei d'Enjudiciament Civil, o per la dificultat d'articular els requisits de la via de l'interès cassacional, no tenen accés a cassació.

S'estableix que l'anomenat, per la Llei d'Enjudiciament civil, interès cassacional regeix la possibilitat de recórrer per a tots els tipus d'assumpes. No en queden excloses de la possibilitat d'al·legar-lo les reclamacions de quantitat. I s'hi estableix que la manca de jurisprudència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya és constitutiva de l'existència d'interès cassacional, en tots els casos: el temps de vigència de la norma en relació amb la qual s'invoca la manca de jurisprudència no el desvirtua. En l'actual context, el més important és que no hi hagi cap tipus d'assumpte que resti sense la possibilitat que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya s'hi pugui pronunciar i el risc

que amb aquesta previsió es pugui produir una allau d'assumpes és remot.

La contradicció entre resolucions de diferents Audiències Provincials o de les seves seccions no es preveu com a expressió de l'interès cassacional en matèria de dret civil català perquè amb els criteris establerts queden suficientment cobertes les finalitats de la cassació.

Es referma la possibilitat d'al·legar en cassació la infracció de normes de l'ordenament català que contenen les necessàries especialitats processals derivades del desenvolupament del dret civil propi i que, d'altra manera, podrien veure tancat el seu accés a la cassació d'acord amb el que estableix la Llei d'Enjudiciament civil. En aquests casos, l'estimació del motiu d'impugnació pot no tenir els mateixos efectes que els previstos per a la infracció de normes substantives. Raó per la qual es preveu que el Tribunal adopti les mesures adients per a l'efectivitat de l'especialitat processal.

Com ja s'ha indicat, aquesta llei circumscriu la seva vigència a l'àmbit de la competència de la Generalitat de Catalunya i a les especialitats processals del dret civil català. Per aquesta raó, a més d'establir les especialitats indicades, atén les situacions que es poden generar per la concurrència de la normativa estatal i la catalana en un mateix assumpte. Si bé es cert que l'al·legació de la infracció d'un precepte de dret civil català habilita el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya per conèixer de la cassació en relació amb qualsevol dels objectes que contingui el procés, també ho és que per aquest sol fet totes les pretensions acumulades no tenen accés a cassació. Cal, a més, que cada acció o pretensió compleixi el criteris d'impugnabilitat establerts a la legislació que li és aplicable. De manera que pot succeir que unes pretensions tinguin accés a cassació i les altres no.

La llei s'estructura en cinc articles i dues disposicions finals».

45 ESMENA NÚM. 45
De modificació
GP d'Esquerra Republicana de Catalunya
(9)

Del darrer paràgraf.

«La llei s'estructura en quatre articles i dos disposicions finals»

Recomanacions de la Ponència

La ponència proposa l'adopció de l'esmena 45 i d'una esmena transaccional a partir de l'esmena 44 i en els termes que consten al Predictamen que s'annexa al final de l'informe.

Palau del Parlament, 1 de desembre de 2011

Elena Ribera i Garijo, G.P. de Convergència i Unió; Agnès Pardell Veà, G. P. Socialista; María José García Cuevas, G. P. del Partit Popular de Catalunya; Salvador Milà i Solsona, G.P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa; Pere Aragonès i García, G.P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Carmen de Rivera i Pla, S. P. Ciutadans

II. RESUM DE LES RECOMANACIONS DE LA PONÈNCIA

45 esmenes presentades.

ESMENES RECOMANADES I TRANSACCIONADES

Grup Parlamentari de Convergència i Unió

6 i 37

Grup Parlamentari Socialista

14, 35 i 44

Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya

4, 36, 41 i 43

Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa

16, 19, 24, 27, 34 i 39

Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya

7, 12, 29, 38 i 45

Subgrup Parlamentari Ciutadans

5, 28

ESMENES RETIRADES

Grup Parlamentari de Convergència i Unió

17 i 22

Grup Parlamentari Socialista

3 i 20

Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa

2, 8, 9 i 13

Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya

23, 25 i 26

ESMENES NO RECOMANADES

Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya

1, 10, 15, 18, 31, 40

Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa

30

Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya

33

Subgrup Parlamentari Ciutadans

11, 21, 32 i 42

III. PREDICTAMEN TRAM. 202-00013/09

PROPOSICIÓ DE LLEI DEL RECURS DE CASSACIÓ EN MATÈRIA DE DRET CIVIL DE CATALUNYA

PREÀMBUL

L'article 95.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya atribueix en exclusiva al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya la unificació de la interpretació del dret de Catalunya. Així mateix, l'article 111-2.2 del Codi civil de Catalunya disposa que la jurisprudència civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya s'ha de tenir en compte per a interpretar i aplicar el dret civil català.

El recurs de cassació és la via prioritària d'accés al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya dels assumptes civils regits pel dret català; és, per tant, el principal instrument processal perquè aquest tribunal pugui acomplir la tasca que li atribueix l'Estatut amb relació al dret civil català. De la regulació d'aquest mitjà d'impugnació i, molt particularment, dels criteris d'accés que s'estableixin, en depèn que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya assoleixi de manera efectiva la funció que n'espera el dret català. O, dit d'una altra manera, que hom pugui disposar de manera eficaç d'un element essencial per a la interpretar i aplicar el dret civil català.

De la creació del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya ençà, els criteris legals per a accedir al recurs de cassació en matèria de dret civil català han estat els mateixos que els fixats per a recórrer en cassació

davant el Tribunal Suprem. Aquesta circumstància ha determinat que les modificacions dels criteris d'accés a la cassació introduïdes per la Llei d'enjudiciament civil afectessin les matèries i els tipus d'assumptes regits pel dret civil català que podien accedir al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

A més, l'experiència adquirida amb el funcionament del sistema permet constatar que la regulació del recurs de cassació que fa la Llei d'enjudiciament civil, tot i que es podria arribar a considerar ambiciosa des de la perspectiva del Tribunal Suprem, comporta una restricció que dificulta que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya assoleixi de manera efectiva les fites que li confereix l'ordenament català amb relació al seu dret civil.

Sota la vigència dels criteris generals de la Llei d'enjudiciament civil, tant la del 1881 com la del 2000, es constata que hi ha hagut matèries pròpies del dret civil català que no han tingut o no tenen accés al recurs de cassació. Per aquesta raó, aquesta llei incorpora innovacions que, sense afectar la competència que la Llei orgànica del poder judicial atribueix als tribunals superiors de justícia i integrant-se en el model de recurs de cassació vigent, permet disposar de criteris propis i estables d'accés a la cassació, fixats en atenció a les necessitats del dret civil català, de manera que el conjunt de l'ordenament civil català pugui ésser objecte d'una actuació més intensa per part del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i, correlativament, que el dret civil català se'n beneficiï.

L'article 130 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, en concordança amb l'article 149.1.6 de la Constitució espanyola, atribueix a la Generalitat la competència per a dictar les normes processals específiques que derivin de les particularitats del dret substantiu de Catalunya.

En exercici de la competència que deriva del marc constitucional i estatutari i, per tant, circumscriuint-ne la vigència a l'àmbit propi de la competència de la Generalitat, aquesta llei incorpora les especialitats necessàries en la regulació del recurs de cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

Hom identifica una especificitat prèvia a qualsevol altra consideració, que no es refereix a una institució concreta, sinó a l'ordenament en el seu conjunt. Cal tenir present, com a fet diferencial, que el desenvolupament quantitatiu i qualitatiu del dret civil català, lligat al procés de codificació iniciat el 2002, ha de considerar la possibilitat d'una producció correlativa de jurisprudència, entesa com a instrument fonamental per a interpretar i consolidar el dret positiu.

D'acord amb el que disposa el Codi civil de Catalunya, l'accés a la cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en matèria de dret civil català es pot fonamentar en la infracció de la jurisprudència

del mateix Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i del Tribunal de Cassació de Catalunya.

S'estableixen mecanismes per a fer possible el recurs de cassació en totes les matèries. L'experiència evidència que el nombre de recursos de cassació que arriben al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya és molt reduït i circumscrit a determinats àmbits del dret català. Efectivament, la rellevància de la jurisprudència cassacional respecte al dret civil de Catalunya és encara més feble si ens atenim a la tipologia de matèries a què es refereixen els recursos. Fins i tot hi ha moltes matèries que, pel fet de no assolir l'import mínim que estableix la Llei d'enjudiciament civil, o per la dificultat d'articular els requisits de la via de l'interès cassacional, no tenen accés a cassació.

En aquesta línia, amb les finalitats de no excloure cap tipus d'assumpte de la possibilitat d'accedir a la cassació, remarcar el caràcter fonamental que per al dret civil català té la jurisprudència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i procurar un increment moderat del nombre de recursos, s'estableix que l'interès cassacional regeix l'accés a la cassació de tots els assumptes. Per tant, es podrà recórrer en cassació quan hi hagi contradicció entre la resolució impugnada i la doctrina jurisprudencial del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i quan s'allegui la manca de jurisprudència indicada. També s'especifica, per a aquest darrer supòsit, que el temps de vigència de la norma amb relació a la qual s'allega la manca de jurisprudència no desvirtua en cap cas la concurrència d'interès cassacional. En el context de desenvolupament del dret civil català, es prioritza que no hi hagi cap tipus d'assumpte que resti sense la possibilitat que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya s'hi pugui pronunciar, tot entenent que el risc que es produeixi una allau d'assumptes és remot.

La contradicció entre resolucions de diverses audiències provincials o de llurs seccions no s'inclou com a expressió de l'interès cassacional en matèria de dret civil català, perquè amb els criteris establerts queden cobertes les finalitats de la cassació, atès que, com s'ha indicat, la manca de jurisprudència dóna accés a la cassació en tots els casos.

Aquesta llei circumscriu la seva vigència a l'àmbit de la competència de la Generalitat i a les especialitats processals del dret civil català. Per aquesta raó, a més d'establir les especialitats indicades, atén les situacions que es poden generar per la concurrència de la normativa estatal i la catalana en un mateix assumpte. Si bé es cert que l'allegació de la infracció d'un precepte de dret civil català habilita el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya per a conèixer de la cassació amb relació a qualsevol dels objectes que contingui el procés, també ho és que no totes les pretensions acumulades tenen accés a cassació per aquest sol fet. Cal, a més, que cada acció o pretensió compleixi els

criteris d'impugnabilitat que estableix la legislació que hi és aplicable. De manera que pot succeir que unes pretensions tinguin accés a cassació i d'altres no.

Aquesta llei s'estructura en quatre articles i dues disposicions finals.

ARTICLE 1. ÀMBIT D'APLICACIÓ

Aquesta llei s'aplica al recurs de cassació substanciat pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya amb relació als assumptes que es regeixen per l'ordenament civil català.

ARTICLE 2. RESOLUCIONS RECURRIBLES I INFRACCIONS ALLEGABLES

1. Es pot recórrer en cassació, d'acord amb aquesta llei, contra les resolucions en matèria civil de les audiències provincials amb seu a Catalunya.

2. El recurs de cassació s'ha de fonamentar, exclusivament o juntament amb altres motius d'impugnació, en la infracció de normes de l'ordenament civil català.

3. L'allegació de la infracció d'un precepte constitucional o de la doctrina del Tribunal Constitucional amb relació al dret civil català dóna accés a la cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en els casos i amb els requisits que estableix aquesta llei, si no escau la cassació davant el Tribunal Suprem.

ARTICLE 3. REQUISITS D'ACCÉS A LA CASSACIÓ DAVANT EL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE CATALUNYA

Tenen accés a cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya els assumptes el motiu d'impugnació dels quals es fonamenti en una de les causes següents:

a) En la contradicció amb la jurisprudència que resulta de sentències reiterades del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya o del Tribunal de Cassació de Catalunya.

b) En la manca de la jurisprudència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya o del Tribunal de Cassació de Catalunya. El temps de vigència de la norma amb relació a la qual s'allega la manca de jurisprudència no n'impedeix l'accés a la cassació en cap cas.

ARTICLE 4. RECURS AMB RELACIÓ A LES ESPECIFICITATS PROCESSALS DERIVADES DEL DRET CIVIL CATALÀ

Si en la resolució del recurs de cassació s'estima la infracció d'una norma processal de l'ordenament civil català, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya ha d'ordenar la mesura adequada per a fer efectiva la dita norma.

DISPOSICIONS FINALS

PRIMERA. APLICACIÓ DE LA LLEI

Aquesta llei s'aplica a les resolucions de les audiències provincials dictades a partir de la seva entrada en vigor.

SEGONA. ENTRADA EN VIGOR

Aquesta llei entra en vigor al cap de vint dies d'haver estat publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.
